

Motie: Bestrijding lichtvervuiling

De gemeenteraad van de gemeente Heerlen, bijeen in vergadering d.d. 5 november 2025;

Gelet op artikel 28 van het Reglement van Orde van de raad;

ad agendapunt 2, begroting 2026;

Overwegende dat:

- Lichtvervuiling een onderschatte vorm van milieuvervuiling betreft;
- Nederland 's nachts een van de meest verlichte landen ter wereld is; ¹
- Kunstlicht veel energie kost;
- Lichtvervuiling ongemerkt grote schade aanricht aan mens, dier en natuur; ²
- Bij Heerlen's eigen observatorium al merkbaar is hoe lichtvervuiling het observeren van de nachtelijke hemel belemmert, en dat dit des te urgenter is nu de regio zich profileert met grootse ambities rondom de Einstein Telescoop, waarbij het logisch is om eerst onze bestaande voorzieningen optimaal te beschermen en te versterken; ³
- Lichtvervuiling in Nederland nog steeds jaarlijks met 7% toeneemt; ⁴
- Slimme verlichting en het dimmen alsmede afschermen van lichtbronnen lichtvervuiling aanzienlijk kan verminderen; ⁵
- De nachtrust van mens en dier wordt bevorderd door een daadwerkelijk donkere nacht; ⁶
- Met name de gemeente aan zet is om lichtvervuiling te reguleren en zodoende zelf kan bepalen of ze regels ter voorkoming van lichthinder wil stellen in het omgevingsplan. Zie bijvoorbeeld de gemeente Maastricht.

¹ <https://www.atlasleefomgeving.nl/nieuws/hoe-licht-is-nederland>.

² <https://www.ad.nl/klimaat/bioloog-lichtvervuiling-schaadt-de-natuur-en-is-slecht-voor-de-mens~a5096680/>.

³ Heerlen's eigen observatorium: de Sterrenwacht Limburg.

⁴ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5387717/lichtvervuiling-nederland-sterren-sterrenhemel>.

⁵ <https://www.bondbeterleefmilieu.be/artikel/slimme-ledverlichting-beperkt-lichtvervuiling-aanzienlijk>.

⁶ <https://www.rivm.nl/licht/gezondheidseffecten-van-licht-gezondheid-mens-en-dier>.

Verzoekt het college:

- Op het gebied van licht en donker een actiever beleid te voeren ten behoeve van het milieu: voor mens, dier en plant;
- Ter uitwerking van beleid tegen hinder de leidraad van het Informatiepunt Leefomgeving te hanteren;⁷
- Uitgangspunten van dit beleid moeten zijn om donkerte te beschermen, licht alleen dient te branden indien het een daadwerkelijke functie vervult en lichtvervuiling zoveel mogelijk te beperken;
- Een onderzoek te (laten) verrichten naar de mogelijkheden van afscherming van lichtbronnen en plaatsing van slimme verlichting op diverse gemeentelijke beleidsterreinen, waaronder in ieder geval bedrijfspanden, conform het Dark Sky idee.⁸

En gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

Tahir Nefjodov

Henk Verreck

Eliane Géron

⁷ <https://iplo.nl/thema/licht/licthinder/>.

⁸ <https://www.gemeentemaastricht.nl/stad/dark-sky-nieuwe-straatlampen>.